

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW
GIMNAZJÓW W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

KLUCZ ODPOWIEDZI

Etap rejonowy – 17 stycznia 2017 r.

Temat: NADZIEJA „Wejść tam nie można. Ale jest na pewno”

Maksymalna ilość punktów – 80.

Zada- nie	Przykładowa odpowiedź	Punktacja	Zasady przydzielania punktów
1	<p>a optymizm – np. skłonność do dostrzegania we wszystkim dodatnich stron i wiara w pomyślny rozwój wydarzeń.</p> <p>lub</p> <p>realizm – np. umiejętność liczenia się w poglądach, zamierzeniach, działaniach z rzeczywistością.</p>	0-3	<p>1 pkt przyznaje się za podanie właściwego terminu.</p> <p>1 pkt przyznaje się za uprawnioną definicję.</p> <p>1 pkt przyznaje się za zastosowanie co najmniej dwóch wyznaczników hasła słownikowego (np. zwięzłość, rzeczowość wypowiedzi, zastosowanie skrótu, posłużenie się równoważnikami zdań, funkcjonalny układ graficzny...).</p>
	<p>b Walka z ...</p> <p>dosłownie: np. wielką rybą/marlinem; rekinami; naturą; żywiołem...</p> <p>metaforycznie: np. własnymi słabościami; ludzkimi uprzedzeniami...</p>	0-2	<p>Po 1 punkcie przyznaje się za poprawne uzupełnienie jednej kolumny schematu (3 elementy w kolumnie pierwszej i 1 element w kolumnie drugiej).</p>
2	<p>a) ptaki</p> <p>b) ocean</p> <p>c) morze</p> <p>d) marlin</p>	0-2	<p>2 pkt przyznaje się za rozpoznanie czterech elementów.</p> <p>1 pkt przyznaje się za rozpoznanie trzech-dwóch elementów.</p> <p>Za rozpoznanie 1 elementu punktów nie przyznaje się.</p>
3	<p>Tematyka snów: lwy na plaży</p> <p>Symbol: lew</p> <p>Znaczenie symbolu: np. odwaga, męskość, siła, nieustępliwość, zwycięstwo...</p>	0-3	<p>Po 1 punkcie przyznaje się za poprawne uzupełnienie każdego wiersza (w przypadku znaczenia symbolu wymagane są dwa uprawnione elementy).</p>
4	<p> salao, afirmacja przyrody, heroizm, braterstwo, humanizm</p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za poprawne wskazanie wszystkich terminów odnoszących się do utworu i jego bohatera.</p>

5	<p>Tytuł tomu: „Grom powszedni”</p> <p>Interpretacja: np. stała/niezmienna/codzienna obecność zła/mordu/kataklizmu/śmierci w czasie okupacji/ II wojny światowej</p> <p><i>Uwaga! Kontekstem historycznym w odniesieniu do tomu <u>nie może być powstanie warszawskie.</u> Sformułowanie „wojna” jest niewystarczające.</i></p>	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za podanie tytułu tomu.</p> <p>1 pkt przyznaje się za poprawną interpretację <u>z uwzględnieniem kontekstu historycznego.</u></p>
6	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • młodość wszystko przetrzyma; młodość pozwoli wiele znieść... • poświęcenie się jest szlachetne; Chrystus też się poświęcił dla dobra innych... 	0-1	1 pkt przyznaje się za <u>dwa</u> poprawne wpisy zawierające uprawnioną interpretację wersów 7-12.
7	<p>„piosenka wieczorna leży jak owocu zniszczone grono” lub „piosenka wieczorna (...) jak owocu zniszczone grono”</p>	0-1	<p>1 punkt przyznaje się za wpisanie właściwego porównania.</p> <p><i>Cudzysłów nie jest wymagany.</i></p>
8	<p>a Pokolenie Kolumbów/Kolumbowie</p> <p>b</p> <p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapomnienie przez przyjaciół/kolegów. • Zapomnienie przez ukochanych/naręczonych. • Niedocenie przez władze powojenne. • Brak właściwej oceny roli powstania warszawskiego przez władze komunistyczne. • Poświęcenie dla przegranej sprawy. • Utrata szansy na „normalne” życie... 	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za wpisanie jednego z określeń (w dowolnej wersji ortograficznej).</p> <p>0-2</p> <p>2 pkt przyznaje się za zapisanie pięciu wynikających z tekstu przyczyn tragizmu pokolenia - w formie równoważników zadań.</p> <p>1 pkt przyznaje się za zapisanie czterech-trzech wynikających z tekstu przyczyn tragizmu pokolenia - w formie równoważników zadań.</p> <p>Za zapisanie dwóch lub mniej wynikających z tekstu przyczyn tragizmu pokolenia w formie równoważników zadań lub w przypadku braku wymaganej formy (równoważników zdań) lub w przypadku cytowania punktów nie przyznaje się.</p>
9	Kolejno: F, F, P, P	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawną ocenę prawdziwości wszystkich

			informacji.
10	<p>a) Willi/ syn profesora b) Berta/żona profesora c) Hoppe/ żandarm w okupowanej Polsce/ dawny woźny profesora d) Walter/Walter Sonnenbruch/profesor Sonnenbruch e) Liesel/ synowa profesora f) Ruth/ córka profesora</p> <p><i>Uwaga! Nazwanie bohatera musi jednoznacznie wskazywać na postać. Odpowiedzi zbyt ogólnych, np. „niemiecki oficer”, „niemiecki żołnierz”, nie uznaje się.</i></p>	0-2	<p>2 pkt przyznaje się za rozpoznanie sześciu-pięciu bohaterów.</p> <p>1 pkt - za rozpoznanie czterech-trzech bohaterów.</p> <p>Za rozpoznanie dwóch lub jednego bohatera punktów nie przyznaje się.</p>
11	<p>a) Np. człowiek fałszywy, dwulicowy; obłudnik; człowiek, który postępuje inaczej niż deklaruje...</p>	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawne zdefiniowanie pojęcia.
	<p>b) Np. Rozpoczynająca wyraz częstka /przedrostek hipo- lub W wyrazach rozpoczynających się częstkami /przedrostkami: hekto-, higro-, hiper-, hipo-, hydro-...</p> <p><i>Uwaga! Jeśli w przypadku wymienienia kilku przedrostków uczeń nie poda wszystkich, ale wśród podanych znajduje się hipo-, odpowiedź uznaje się.</i></p>	0-1	1 pkt przyznaje się za podanie odpowiedniej zasady ortograficznej.
	<p>c) Np. Deklarował przyjaźń z Petersem, a nie udzielił mu pomocy. Wyznawał wartości humanistyczne, a nie pomógł człowiekowi w potrzebie. O Willim mówił jako o „największej hańbie życia”, nie chcąc jednocześnie brać udziału w jego wychowywaniu i kształtowaniu jego postawy. „Odcinał się” od faszyzmu i polityki Hitlera, co nie przeszkadzało mu w kontynuowaniu kariery naukowej i współtworzeniu potęgi III Rzeszy...</p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za poprawne przywołanie <u>dwóch</u> sytuacji świadczących o hipokryzji bohatera.</p> <p>Za poprawne przywołanie jednej właściwej sytuacji punktów nie przyznaje się.</p>
12	<p style="text-align: center;">Tekst dramatu</p> <pre> graph TD A[Tekst dramatu] --> B[główny] A --> C[poboczny (didaskalia)] B --> D[dialogi] B --> E[monologi] </pre>	0-2	<p>2 pkt przyznaje się za poprawne wpisanie pięciu terminów.</p> <p>1 pkt - za poprawne wpisanie czterech terminów.</p> <p>Za wpisanie trzech i mniej poprawnych terminów punktów nie przyznaje się.</p>

			Uwaga! W przypadku składników tekstu głównego kolejność umieszczenia w rzędzie schematu jest dowolna.
13	a	dygresja	0-1 1 pkt przyznaje się za wpisanie właściwego terminu.
	b	Kolejno: <ul style="list-style-type: none"> • ale • więc 	0-1 1 pkt przyznaje się za poprawne wpisanie <u>obu</u> spójników. Za poprawne wpisanie jednego spójnika punktów nie przyznaje się.
14		Kolejno: <p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jacek/Jacek Bosek • Ojciec Mateusza/pan Urbanek <i>(Uwaga! Odpowiedź „ojciec kolegi z klasy” jest niewystarczająca)</i> <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przemek/ Przemysław • np. wizyta u rodziny sympatii (Zośki); zapoznanie się z rodziną dziewczyny... <p>c)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jagoda • np. jest bita przez matkę, matka ją bije... <p>d)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sklep/ stoisko z owocami/ stoisko z owocami i warzywami • np. zlekceważenie przez ekspedientkę uwagi Jacka o zepsutej mandarynce; sprzedawczyni zignorowała uwagę Jacka dotyczącą zepsutej mandarynki. 	0-3 3 pkt przyznaje się za prawidłowe wpisanie ośmiu informacji. 2 pkt przyznaje się za prawidłowe wpisanie siedmiu - sześciu informacji. 1 pkt przyznaje się za prawidłowe wpisanie pięciu - czterech informacji. Za prawidłowe wpisanie trzech i mniej informacji nie przyznaje się punktów.
15		Kolejno: astrologiem/astrolog; otologa/otolog lub	0-1 1 pkt przyznaje się za trzy poprawne wpisy.

	otolaryngologa/otolaryngolog (laryngologa/laryngolog) kadencje/kadencja		
16	Np. Określenia „pies ogrodnika” używamy w stosunku do osoby, która, sama nie mogąc z czegoś skorzystać, zabrania tego innym. Jacek powiedział tak o Paulinie w sytuacji, gdy dziewczyna, nie mogąc iść na przyjęcie urodzinowe Huberta, chciała wymóc na koleżance, by także nie skorzystała z zaproszenia. lub Paulina zachowała się jak pies ogrodnika, gdy z powodu zakazu mamy nie mogła skorzystać z zaproszenia na przyjęcie urodzinowe Huberta i żądała tego samego od Hani. Związek frazeologiczny odnosi się do osoby, która uniemożliwia lub utrudnia innym osobom dostęp do jakichś pożądaných przez nie dóbr pomimo lub dlatego, że sama nie może tych dóbr zdobyć lub czerpać z nich pożytku...	0-2	1 pkt przyznaje się za objaśnienie znaczenia związku frazeologicznego. 1 pkt przyznaje się za przywołanie odpowiedniej sytuacji.
17	a <u>przez cały czas trzymając się za ręce</u>	0-1	1 pkt przyznaje się za podkreślenie wskazanego fragmentu zdania złożonego.
	b trzymając – imiesłów przysłówkowy współczesny	0-1	1 pkt przyznaje się za wypisanie imiesłowu i precyzyjne nazwanie go.
KARTKA Z PAMIĘTNIKA (0-7)			
18	1 <u>Trafny i celowy dobór treści</u> Np. (chronologia zdarzeń) 1. Zaciekawiona Hania obserwowala, jak mama wysiadła z taksówki z dużym pudłem i stała przed domem. 2. Kobieta zadzwoniła po męża, żeby do niej zszedł. 3. Chodzili z pudłem obok bloku i rozmawiali.	0-1	1 pkt przyznaje się za przywołanie minimum czterech wydarzeń związanych z sytuacją <u>oraz</u> wymienienie nazwy „waran”. <i>Uwaga! Błąd rzeczowy skutkuje brakiem punktu.</i>

	<p>4. Coraz bardziej zaintrygowana Hania zadzwoniła do mamy, a ta jej powiedziała, że jeszcze się zastanawiają.</p> <p>5. Dziewczyna zbiegła na dół.</p> <p>6. Wnieśli do mieszkania wielkie kartonowe pudło.</p> <p>7. W łazience otworzyli karton i cała trójka oglądała warana stepowego.</p> <p>8. Mama wyjaśniła, w jaki sposób zwierzę znalazło się w jej rękach.</p> <p>9. Hania nie kryła swojego niezadowolenia z powodu dzielenia mieszkania z waranem.</p> <p>10. Do drzwi zadzwoniła sąsiadka i przerażone zwierzę wskoczyło za pralkę, zza której nie chciało wyjść.</p> <p>11. Ustalono, że rodzina będzie pełnić dyżury przy pralce.</p>		
2	<p><u>Forma wypowiedzi</u></p> <p>a Np. środek nocy; druga dwadzieścia w nocy; noc; dzień, kiedy w domu pojawił się waran; pisałam w środku nocy... lub Pojawienie się warana; Mieszka z nami waran stepowy!; Jestem właścicielką warana stepowego...</p> <p>b</p> <p>c</p> <p>d</p>	0-4	<p>1 pkt przyznaje się za umieszczenie na początku (ewentualnie końcu) wypowiedzi jakiegokolwiek informacji o czasie redagowania wpisu bądź dniu, do którego on się odnosi lub zatytułowanie tekstu (wynikające z treści wypowiedzi).</p> <p>1 pkt przyznaje się za zachowanie osobistego charakteru wypowiedzi (narracja pierwszoosobowa).</p> <p>1 pkt przyznaje się za zachowanie chronologii wydarzeń.</p> <p>1 pkt przyznaje się za ukazanie wpływu wydarzeń zewnętrznych na świat osobistych przeżyć autora.</p>

	3	<u>Poprawność językowa*</u>	0-1	Dopuszczalny jeden błąd, niezależnie od kategorii.
	4	<u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna*</u>	0-1	Dopuszczalny jeden błąd ortograficzny i jeden interpunkcyjny.
*Uwaga! Nie przyznajemy punktów za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną, jeśli praca jest krótsza niż połowa wyznaczonego miejsca.				
	19	Np. stypendia, pomoc wolontariuszy, dofinansowania rehabilitacji i/lub leczenia, organizacja imprez integracyjnych, koncertów charytatywnych, aukcji, prowadzenie ośrodków rehabilitacyjno-terapeutycznych...	0-1	1 pkt przyznaje się za wymiennie trzech różnych form pomocy udzielanej przez fundację.
	20	a Syzyf/motyw Syzyfa lub syzyfowa praca/ motyw syzyfowej pracy	0-1	1 pkt przyznaje się za przywołanie właściwego motywu.
		b Np. dzieci są uśmiechnięte, sprawia im to radość; kolor zielony symbolizuje optymizm, nadzieję, szczęście...	0-1	1 pkt przyznaje się za wskazanie dwóch elementów plakatu świadczących o jego optymistycznej wymowie.
	21	Np. Pomagając innym, sami zyskujemy więcej; Pomaganie nie kosztuje wiele, czasem wystarczy sama nasza obecność; Włączając się w akcje charytatywne, dajemy dobry przykład innym ludziom; Pomagajmy, bo być może kiedyś sami będziemy potrzebować pomocy... <i>Uwaga! Argumenty nie muszą być jednorodne formalnie.</i>	0-1	1 pkt przyznaje się za podanie trzech trafnych argumentów zachęcających do angażowania się w działalność charytatywną.
	22	a Np. Nadzieję; nadzieję na odmianę losu; szansę na oderwanie się od szarej rzeczywistości; szansę na inne, ciekawsze życie...	0-1	1 pkt przyznaje się za uprawnione odczytanie symboliki wskazanych elementów.

	<p>b Np. Jacek Bosek – ponieważ zawsze mówił prawdę, bez względu na konsekwencje.</p> <p>Santiago – ponieważ przede wszystkim zależało mu na zrealizowaniu marzenia, nawet kosztem niedogodności i braku zrozumienia otoczenia.</p>	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za wymienienie właściwej postaci.</p> <p>1 pkt przyznaje się za właściwe uzasadnienie wyboru.</p>
KODEKS (0-4)			
23	<p>1 <u>Trafny i celowy dobór treści</u></p> <p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zawsze być uczciwym. (Zawsze bądź uczciwy!/Jest uczciwy/Uczciwość to podstawa...). • Dbać o honor. • Nie unikać wyzwań. itd. <p><u>Słownictwo do wykorzystania:</u> honor, uczciwość, wyzwania, czyste sumienie, walka w słusznej sprawie, poświęcenie dla innych...</p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za wpisanie pięciu punktów kodeksu zawierających zasady postępowania współczesnego błędnego rycerza zawarte w tekście piosenki.</p>
	<p>2 <u>Forma wypowiedzi</u></p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za sformułowanie pięciu punktów kodeksu (cyfry nie są wymagane) <u>w jednorodnej formie.</u></p> <p><i>Uwaga! Wymagana jest wielka litera na początku wypowiedzenia i kropka (ewentualnie wykrzyknik – jednak konsekwentnie) na jego końcu.</i></p>
	<p>3 <u>Poprawność językowa</u></p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za pracę bezbłędną językowo.</p>
	<p>4 <u>Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna</u></p>	0-1	<p>1 pkt przyznaje się za pracę bezbłędną ortograficznie oraz interpunkcyjnie.</p>

24	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> z czasu wojny: przeżył pobyt w obozie; udało mu się uciec z Auschwitz... z czasów po II wojnie światowej: przetrwał trudne czasy powojenne, w tym więzienie; mimo utraty bliskich spotkał kobietę, z którą jest szczęśliwy; mimo braku biologicznych dzieci adoptował Maćka, który dzieli jego pasje... 	0-2	Przyznaje się po 1 punkcie za poprawne przywołanie po jednej sytuacji w każdym z wymienionych okresów.
25	<ul style="list-style-type: none"> fabularyzowany dokument Np. łączy elementy fabuły (ucieczka z Auschwitz) z elementami filmu dokumentalnego (o Kazimierzu Piechowskim, jego życiu i pasji)... <p><i>Uwaga! Nazwa gatunku znajduje się w opisie bibliograficznym.</i></p>	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za podanie nazwy gatunku filmowego.</p> <p>1 pkt przyznaje się za uzasadnienie przynależności filmu „Uciekinier” do tej kategorii – <u>wymagane są konkretne odniesienia do filmu Pawłowskiego.</u></p>
26	ROZPRAWKA (0-22)		
I	TREŚĆ (0-10)		
1	Odniesienie się do tezy zawartej w temacie pracy.	0-1	1 pkt przyznaje się za odniesienie się do tezy sformułowanej w temacie.
2	Pozbawienie tezy metaforycznego brzmienia.	0-1	1 pkt przyznaje się za wyrażenie tezy własnymi słowami, wyjaśnienie znaczenia cytatu.
3	Sformułowanie argumentów	0-3	<p>3 pkt przyznaje się za sformułowanie co najmniej trzech argumentów.</p> <p>2 pkt przyznaje się za sformułowanie dwóch argumentów.</p> <p>1 pkt przyznaje się za sformułowanie</p>

			jednego argumentu. 0 punktów przyznaje się za brak argumentów.
4	Rozwinięcie argumentów poprzez przywołanie przykładów bohaterów z <u>trzech różnych</u> tekstów kultury.	0-3	3 pkt przyznaje się za przywołanie trzech postaci i uzasadnienie wyboru. 2 pkt przyznaje się za przywołanie dwóch postaci i uzasadnienie wyboru. 1 pkt przyznaje się za przywołanie jednej postaci i uzasadnienie wyboru. 0 pkt przyznaje się za brak przywołania postaci lub brak uzasadnienia wyboru bohatera.
5	Wnioskowanie wynikające z zaprezentowanych argumentów.	0-1	1 pkt przyznaje się za sformułowanie wniosku z rozważań.
6	Poprawność merytoryczna wypowiedzi.	0-1	1 punkt przyznaje się za merytoryczną poprawność wypowiedzi.
II	KOMPOZYCJA (0-3)*		
1	Funkcjonalna kompozycja.	0-1	1 pkt przyznaje się za zachowanie trójdzielnej kompozycji i odpowiednich proporcji poszczególnych części wypowiedzi.
2	Porządek logiczny wypowiedzi i spójność tekstu.	0-1	1 pkt przyznaje się za nadanie informacjom określonego porządku, konsekwencję rozumowania, językowe nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy.
3	Odpowiedni do treści układ graficzny.	0-1	1 pkt przyznaje się za zastosowanie właściwego układu graficznego (akapitów, interlinii).
III	JĘZYK I STYL (0-6)*		

1	Wyrazistość stylu.	0-2	1 pkt przyznaje się za obecność słownictwa argumentacyjnego. 1 pkt przyznaje się za dojrzałość stylu (bogata leksyka, celowo zastosowane zróżnicowane środki językowe).
2	Poprawność stylistyczna (brak błędów stylistycznych: kolokwializmów, nieuzasadnionych powtórzeń, wielosłowia...)	0-2	2 pkt – dopuszczalny 1 błąd 1 pkt – 2 błędy 0 pkt – 3 błędy i więcej.
3	Poprawność językowa (frazologiczna, leksykalna, słowotwórcza, fleksyjna i składniowa).	0-2	2 pkt – dopuszczalne dwa błędy bez względu na ich rodzaj. 1 pkt – dopuszczalne trzy błędy. 0 pkt – cztery błędy i więcej.
IV	ZAPIS (0-3)*		
1	Poprawność ortograficzna.	0-2	2 pkt – praca bezbłędna 1 pkt – 1 błąd 0 pkt – 2 błędy i więcej.
2	Poprawność interpunkcyjna.	0-1	1 pkt – dopuszczalne 3 błędy, 0 pkt – 4 błędy i więcej.
<p>*Uwaga! Za kryteria II – IV nie przyznajemy punktów, jeśli praca zajmuje mniej niż połowę wyznaczonego miejsca.</p>			

Informacje dodatkowe

- Zadania oceniamy zgodnie z kluczem odpowiedzi. Przy każdym zadaniu wpisujemy czerwonym długopisem przyznaną liczbę punktów. Następnie punkty nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 0).
- Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna,

gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. Encyklopedia języka polskiego pod red. S. Urbańczyka i M. Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1999, s. 36–38 i 381–382).

- Jeśli wśród odpowiedzi poprawnych znajduje się odpowiedź błędna (błąd rzeczowy, logiczny), nie przyznajemy punktów.
- Poprawność językowo-stylistyczną sprawdzamy we wskazanych w kluczu zadaniach.
- Po odebraniu prac od uczniów sprawdzający zaznacza kolorem zielonym (otacza kółkiem) wszelkie uczniowskie skreślenia i nadpisanie oraz zapisuje na dole każdej strony liczbę takich skreśleń.

Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii i dysortografii.